

Motivačný list

a koncepcia riadenia a správy súdu

Ako sudca Okresného súdu Humenné sa uchádzam o funkciu predsedu Okresného súdu Humenné vo výberovom konaní, ktoré bolo v súlade s ustanovením § 37 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyhlásené ministerkou spravodlivosti SR dňa 11.4.2011 pod číslom 23770/2010/41.

Funkciu predsedu súdu Okresného súdu Humenné som vykonával i v období od 1.1.2006 do 31.12.2010. Po nástupe do funkcie bolo mojou primárnou snahou skonsolidovať pracovné podmienky sudcov, štátnych a verejných zamestnancov tak, aby súd získal dôveru občanov a zvýšil úroveň vymožitelnosti práva. Prispôbil som tomu, najskôr v spolupráci s tunajšou sudcovskou radou ako orgánom samosprávy a neskôr i v spolupráci s podpredsedom súdu, **rozvrh práce** tak, aby v čo najväčšej možnej miere boli odstránené prietahy v súdnom konaní a aby sudcovia začali vybavovať bežný nápad vo všetkých agendách a znižovali počet reštančných vecí. Tieto zmeny sa týkali predovšetkým prerozdelenia práce na jednotlivých súdnych oddeleniach a zmien pracovných postupov. Zároveň rozvrhom práce bola plne rešpektovaná špecializácia jednotlivých sudcov. Taktiež bolo potrebné upraviť stav pridelenia vecí najmä na úseku obchodnom a to tak, aby náhodným výberom boli pridelené veci aspoň medzi dvoch sudcov v zmysle § 51 ods. 2 Zák. č. 757/2004 Z.z., pričom táto zásada dovtedy rešpektovaná nebola, pretože iba jeden sudca vybavoval obchodné veci.

V úvode môjho pôsobenia vo funkcii predsedu okresného súdu som zriadil od 1.3.2006 informačné centrum súdu, ktoré je situované v budove súdu tak, aby stránky neprechádzali cez stanovište justičnej stráže. Bol rozšírený archív okresného súdu, ktorý v rámci kraja patrí priestorovo medzi najlepšie vybavené archívy. Bola zriadená kancelária predsedu súdu, ktorej pracovníčka zabezpečuje i činnosť kancelárie riaditeľa správy súdu a súčasne vybavuje personálne veci. Okresný súd Humenné sídli v priestoroch osemposchodovej budovy a preto pracovné podmienky týkajúce sa priestorových pomerov sú nadštandardné. Nevyužitý priestor na každom poschodí boli prebudované za minimálne náklady na kancelárie vyšších súdnych úradníkov ako aj pre asistentky sudcov. Okresný súd Humenné disponuje aj ďalšími priestormi, v ktorých v prípade potreby by bolo možné zriadiť najmenej 5 až 6 kancelárií. Podľa hodnotenia predstaviteľov Ministerstva spravodlivosti SR, Krajského súdu v Prešove, ale aj účastníkov konaní a ich právnych zástupcov, Okresný súd Humenné disponuje priestorovo najkvalitnejšími pojednávacími miestnosťami v rámci Prešovského kraja a to v počte 10, čo znamená, že pri terajšom stave sudcov 15 každý sudca má pojednávaciu miestnosť zabezpečenú minimálne tri dni do týždňa a tak tomu by bolo aj v prípade vytvorenia ďalšieho miesta sudcu, o ktoré sa usilujem.

Zo štatistických údajov vyplýva, že počnúc rokom 2006 bolo každý rok vybavených viac vecí ako bol evidovaný nápad, v dôsledku čoho sa postupne znižovali zostatky vecí i zostatky reštančných vecí. V súčasnosti sudcovia pracujú s polovicou, resp. dvoma tretinami (v dôsledku zvýšeného nápadu) vecí oproti stavu pred rokom 2006. V súhrne to znamená, že pracujú s nižším zostatkom vecí, konajú rýchlejšie a efektívnejšie. Pre porovnanie poukazujem na nasledujúce ukazovatele:

Zostatky vecí k 1.1.2006

C – 1943
T – 480
P – 291
Cb – 232
D – 923

Zostatok vecí k 31.12.2010

C – 1038
T – 320
P – 180
Cb – 185
D – 545

Reštančné veci k 1.1.2006

C – 840
T – 226/326
P – 39
Cb – 103
D – 159

Reštančné veci k 31.12.2010

C – 395
T – 192/250
P – 35
Cb – 90
D – 78

Obdobné výsledky boli dosiahnuté aj v ostatných agendách.

Tieto moje tvrdenia potvrdzujú aj podklady – tabuľky vypracované Ministerstvom spravodlivosti SR v marci 2011, z ktorých vyplýva, že Okresný súd Humenné vybavil vo všetkých agendách v roku 2010 na jedného sudcu 340 vecí a nevybavil iba 151 vecí. Pri nápade vecí za rok 2010 a to celkovo 17 555, pri nápade na jedného sudcu 1170 vecí, bolo vybavených na jedného sudcu priemerne 1176 vecí. V roku 2009 pri nápade vecí 16 432, pri nápade na jedného sudcu 1164 vecí, bolo vybavených na jedného sudcu 1183 vecí a v roku 2008 pri nápade 16 241 vecí, pri nápade na jedného sudcu 1160 vecí, priemerne jeden sudca vybavil 1235 vecí. Všetky tieto čísla hovoria jasne o tom, že Okresný súd Humenné sa v rámci Prešovského kraja takto dosiahnutými výsledkami zaradzuje na prvé miesto a to bez zníženia kvality v rozhodovacej činnosti.

Samozrejme aj na našom pracovisku sú drobné nedostatky, ktoré chcem v prípade, že budem úspešný vo výberovom konaní postupne odstraňovať, pôjde najmä o skrátenie dĺžky

súdnych konaní, zníženia počtu reštančných vecí na jednotlivých súdnych oddeleniach, kde bude potrebné upriamiť väčšiu pozornosť na prácu predsedov príslušných grémií.

Už z týchto vyššie uvádzaných základných informácií vyplýva, že na všetkých súdnych oddeleniach došlo k zníženiu zostatku vecí. Uvedený stav bol zaznamenaný i napriek tomu, že počas uplynulých rokov nedošlo ani k rozšíreniu, ba ani k zachovaniu systematizovaných miest sudcov, pretože v roku 2005 bol počet sudcov 16, resp. 17 a neskôr do 30.6.2010 bol počet sudcov 14. Od 1.7.2010 bolo obsadené ďalšie miesto sudcu, od toho času pracuje súd s 15 sudcami. Aj u zamestnancov súdu došlo k poklesu počtu miest – o tri miesta v štátnej správe (z dôvodu skončenia štátnozamestnaneckého pomeru, či odchodu do dôchodku), avšak tieto skutočnosti sa neprejavili negatívne na chode súdu. Naopak, boli nahradené zvýšenou pracovnou aktivitou sudcov, štátnych a verejných zamestnancov. V tomto období nebol zaznamenaný ani morálny pokles sudcov a voči žiadnemu z nich nebolo vedené disciplinárne konanie. U štátnych zamestnancov bol iba v jednom prípade skončený štátnozamestnanecký pomer z dôvodu opakovaného porušenia štátnozamestnaneckej disciplíny a ďalší dvaja zamestnanci boli písomne upozornení na jej porušovanie. Väčšina nedostatkov bola riešená ústnymi pohovormi. Aj takýto postup priniesol skvalitnenie pracovnej disciplíny. Považujem to aj za prejav mojej zodpovednosti voči svojim kolegom a pracovníkom.

Počas môjho päťročného pôsobenia v tejto funkcii však nebolo možné z rôznych objektívnych dôvodov splniť všetky mnou vytýčené ciele a predstavy o efektívnom a transparentnom výkone súdnictva v okrese Humenné. Jedným z nich bol napr. nedostatok finančných prostriedkov. K jeho riešeniu došlo až koncom roku 2010, kedy Ministerstvom spravodlivosti SR boli súdu poskytnuté finančné prostriedky a Okresný súd Humenné do roku 2011 vstupoval nezadlžený.

Túto stručnú rekapituláciu svojich výsledkov v doterajšej práci vo funkcii predsedu súdu považujem za nevyhnutnú a prirodzenú pre **prezentáciu** ďalšieho rozvoja riadiacej činnosti súdu.

V prípade úspešného výberového konania mienim zamerať svoju prácu na zachovanie tých pracovných aktivít, ktoré prispeli k dobrému hodnoteniu práce Okresného súdu Humenné, k harmonickému pracovnému prostrediu a dobrému menu súdu v regióne. Chcem zachovať dobrú spoluprácu s tunajšou Sudcovskou radou ako aj Základnou organizáciou odborového zväzu justície v SR zriadenej na tomto súde, ktoré v uplynulom období výraznou mierou napomohli k dosiahnutiu týchto výsledkov. Chcem zachovať aj spoluprácu s Verejným ochrancom práv ako aj mimovládny neziskovými organizáciami, ktorým v minulosti Okresný súd Humenné vždy poskytoval súčinnosť pri získavaní rôznych informácií, napr. ohľadne ochrany práv spotrebiteľa, starostlivosti súdu o maloleté deti,

o týrané matky a podobne. Na druhej strane mienim vyvinúť úsilie o navýšenie sudcovského stavu zodpovedajúcemu zvýšenému nápadu najmä v civilnej a trestnej agende a to o jedného až dvoch sudcov, posilniť odbornú zdatnosť sudcov ich neustálym vzdelávaním so zameraním na ich špecializáciu, sprístupniť výkon súdnictva v dostupnej podobe verejnosti a vylepšiť chod kancelárií súdu. Bude potrebné v zmysle Inštrukcie Ministerstva spravodlivosti SR o určovaní počtu zamestnancov a pravidlách rozdeľovania zamestnaneckých miest, resp. jej novelizovanej úpravy, doplniť chýbajúce štátnozamestnanecké miesta tak, aby zamestnanci nášho súdu nevykonávali kumulované funkcie ako je tomu doposiaľ. Počet týchto miest nám určí Ministerstvo spravodlivosti SR v najbližšom období.

Bude nevyhnutné zabezpečiť internetovú stránku Okresného súdu Humenné so základnými informáciami (adresa, kontaktné telefónne čísla, zoznam sudcov, úradné hodiny, rozvrh práce sudcov, vytýčené pojednávania) v jednoducho, dostupne a zrozumiteľnej podobe a to aj vrátane štatistiky rozhodovacej činnosti. Obdobná požiadavka vyplýva i z Programového vyhlásenia vlády z roku 2010 a teda existuje reálny predpoklad jej finančného zabezpečenia. Elektronizácia výkonu súdnictva je v súčasnosti nevyhnutnou zárukou jeho efektívneho fungovania.

V druhom funkčnom období k vzdelávaniu sudcov by mohlo napomôcť doplnenie knižnice o dostupné aktuálne publikácie, zintenzívnenie účasti sudcov a vyšších súdnych úradníkov ako aj ostatného odborného personálu na vzdelávacích podujatiach organizovaných najmä Justičnou akadémiou, dodržiavanie ich špecializácie (ide najmä o trestnú agendu, pracovné spory, starostlivosť o maloletých, atď.), čo by bezpochyby prispelo ku kvalitatívne vyššej úrovni rozhodovacej činnosti. Budú sledované rozhodnutia ESLP a Ústavného súdu Slovenskej republiky a oboznamované na jednotlivých grémiách tak, aby tieto poznatky z rozhodovacej činnosti týchto orgánov sa premietli aj do rozhodovacej činnosti nášho súdu a zároveň sa minimalizovali súdne prieťahy.

Žiada sa rozšíriť spoluprácu s prokuratúrou, políciou, príp. inými okresnými inštitúciami, napr. realizovaním medzirezortných porád, na ktorých je potrebné hľadať riešenia pre úspešné vybavovanie trestných vecí vrátane väzobných a taktiež spolupráce s orgánmi štátnej správy a samosprávy pri vybavovaní najmä vecí starostlivosti o maloletých. Všetky tieto moje kroky by mali viesť k dosiahnutiu základných cieľov a to skrátenie súdnych konaní a obnovenie dôvery verejnosti v justíciu.

Toto však bude možné len za podpory Ministerstva spravodlivosti SR, pretože materiálno-technické nedostatky bude možné odstrániť len s jeho pomocou.

Materiálno-technické zabezpečenie budovy súdu bolo ukončené v roku 2000, kedy bola súdu poskytnutá nová budova, ktorá však bola postavená koncom 70. rokov minulého storočia. V tejto budove sudcovia síce disponujú samostatnými kancelárskymi priestormi, taktiež aj dostatočným počtom pojednávacích miestností (10), pričom pracovné podmienky sú vyhovujúce pre všetkých zamestnancov. Nedostatky však spočívajú v nedostatočnej ochrane strechy, ktorá preteká najmä pri prudkých dažďoch a nie je zateplená a taktiež pri starých hliníkových oknách, v dôsledku čoho dochádza k zbytočnému úniku tepla a tým zvýšeniu vykurovacích nákladov. Bude potrebná nevyhnutná výmena výťahov, pretože končí ich životnosť, čím môže dôjsť k ohrozeniu bezpečnosti nielen sudcov a zamestnancov, ale aj účastníkov súdnych konaní. Z opakovaných požiadaviek ZVJS vyplýva potreba rozšíriť priemyselný kamerový systém aspoň v základnej forme, avšak doposiaľ pre nedostatok finančných prostriedkov nebolo možné zo strany súdu tejto požiadavke vyhovieť. Ako potrebné sa javí zakúpenie nového motorového vozidla (doterajšie k 31.12.2010 malo najazdených 178 850 km) a jeho prevádzka a údržba si vyžaduje čoraz väčšie náklady. Som si vedomý, že všetky tieto potreby budú zrejme môcť byť zabezpečené pre Okresný súd Humenné až v období po ústupe resp. zmiernení finančnej krízy, nie v súčasnej dobe.

Hoci poukazujem aj na potrebu zakúpenia novej výpočtovej techniky až v závere môjho motivačného listu, chcem v prípade úspešného výberového konania venovať tomuto problému zvýšenú pozornosť. Súčasná výpočtová technika bola zakúpená v rokoch 2004 až 2005 a neskôr došlo len k drobným obmenám. Takýto stav v žiadnom prípade nemôže v adekvátnej miere zabezpečovať kvalitný a bezproblémový chod výkonu súdnictva.

Pokiaľ ide o riadenie a správu súdu považujem za potrebné zachovať doteraz platný stav, ktorý je upravený Rozvrhom práce na rok 2011 i Organizačným poriadkom Okresného súdu Humenné, ktoré vychádzajú predovšetkým zo zákona 757/2004 Z.z. o súdoch v znení noviel vytvorený pre konkrétne potreby Okresného súdu Humenné. Na Okresnom súde Humenné je zaradených 15 sudcov, 10 vyšších súdnych úradníkov (spravidla 1,5 až 2 na jedno súdne oddelenie podľa špecializácie), na T oddelení sú aj dvaja probační a mediační úradníci, každý sudca má asistentku. Súdne oddelenia vedú tajomníčky senátov, ktorých je 11. Súd disponuje jedným dozorným úradníkom a dvoma justičnými čakateľmi. Ďalej na súde je zriadená podateľňa, informačné centrum súdu, archív, kancelária predsedu súdu, ktorá je spojená s kanceláriou riaditeľa správy súdu a ako zamestnanci sú ďalej evidovaní správca majetku štátu, vodič a údržbár. Správu súdu zabezpečuje riaditeľ správy súdu, ktorý aj riadi činnosť pokladne, všeobecnej učitárne, mzdovej učitárne, justičnej pokladne a štátnej pokladnice. Budem len rád ak rozvrh práce budem nútený meniť len z dôvodu pridelenia nových sudcov na Okresný súd Humenné, resp. zriadenia nových štátnozamestnaneckých miest, resp. prechodu justičných čakateľov na novovytvorené miesta vyšších súdnych úradníkov.

Chcem byť v ďalšom funkčnom období predsedom Okresného súdu Humenné, ktorého súdny okres tvoria obvody Humenné, Snina, Medzilaborce, ktorého hranicu tvorí aj hranica s Poľskom, ale aj Schengenská hranica s Ukrajinou, na ktorej je teda zavedený osobitný režim súdu, ktorý by si naďalej zachoval svoj kredit a doterajšie postavenie medzi súdmi nielen Prešovského kraja, ale aj medzi súdmi v rámci celej Slovenskej republiky.

Všetky tieto uvádzané fakty by mali viesť aj v budúcnosti k dosiahnutiu mnou vytýčených základných cieľov – zachovaniu pokračujúceho trendu vo vybavovaní všetkých druhov agend, k skráteniu súdnych konaní, k minimalizovaniu počtu reštančných vecí. Ako som už vyššie uviedol aplikáciou týchto opatrení sledujem zvýšenie dôvery verejnosti v justíciu, čo podľa môjho názoru môže byť realizované len dlhodobým rešpektovaním práv dotknutých osôb a právnych noriem v súdnych konaniach.

V Humennom dňa 27.4.2011

JUDr. Marek Koščo